

12.6.2013

STM/229/2013

Jakelussa mainituille

**SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN TOIMINTAKERTOMUSKANNANOTTO
TYÖTERVEYSLAITOKSEN TOIMINTAVUODESTA 2012**

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa valtion talousarvioasetuksen (1243/1992) 66 i §:n edellyttämän toimintakertomuskannanottonsa Työterveyslaitoksen (TTL) toiminnasta vuodelta 2012 ja niistä toimenpiteistä, joihin toimintakertomus, tilintarkastuskertomus ja muut selvitykset antavat aihetta.

1. Yleisarvio ja valmistelu

TTL on itsenäinen, sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla toimiva julkisoikeudellinen yhteisö. TTL:n toiminnan rahoittamiseksi suoritetaan valtion vuotuisessa talousarviossa hyväksytyyn toiminnan laajuuden mukaan vuosittain valtionosuutena neljä viidesosaa sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymän laitoksen talousarvion mukaisista kustannuksista. Ministeriö antaa TTL:ta koskevan kannanoton siltä osin kuin ministeriö on asettanut tulostavoitteet vaikuttavuuden ja toiminnallisen tuloksellisuuden osalta vuodelle 2012.

TTL on toiminut aktiivisesti hallitusohjelman mukaisen johtamisen kehittämisverkoston käynnistämiseksi ja toteuttamiseksi. Samoin TTL on osallistunut hallitusohjelmaan sisältyvään työelämän kehittämisstrategiatyöhön. TTL on vastannut hallitusohjelman mukaisen Työhyvinvointifoorumin operatiivisesta toiminnasta.

TTL on onnistunut hyvin SEITTI-hankeessa kehittämään työterveyshuollon palvelurakenteita ja toimintamalleja alueellisesti Jyväskylän ja Etelä-Pohjanmaan alueilla. Savon ja Lapin alueella hankkeet ovat käynnistymässä.

TTL on osallistunut aktiivisesti kesäkuussa 2012 voimaan tulleen sairausvakuutuslain ja työterveyshuoltolain muutoksien valmisteluun ja toimeenpanoa edistävään koulutukseen. 30-60-90 päivän säännöksi kutsutuilla muutoksilla tavoitellaan työkyvyttömyyden pitkittymisen ehkäisemistä.

TTL on osallistunut KASTE-ohjelman toteuttamiseen.

TTL tekee arvokasta työelämän tutkimus- ja kehittämistyötä yhteistyössä kotimaisten toimijoiden (mm SOTERKO-yhteistyö) sekä ulkomaisten yhteistyökumppanien kanssa. Työterveyslaitos on erittäin aktiivisesti mukana EU-rahoitteisissa projekteissa kantaen erityisesti keskeistä vastuuta nanoturvallisuuteen liittyvien EU-hankkeiden osalta.

TTL on vastannut EU:n ”Aina on oikea ikä” teemavuoden koordinoinnista. Teemavuosi herätti päättäjiä ja kansalaisia toimimaan ja huomaamaan, että mielekäs työura, mahdollisuus oppia ja terve ikääntyminen onnistuvat missä iässä tahansa. TTL on toiminut aktiivisesti myös useissa EU-maissa jakaen tietoa ja hyviä käytäntöjä teemavuoden aikana.

Kokonaisuutena **TTL on vuonna 2012 saavuttanut ministerön asettamat tulostavoitteet hyvin (arvosana 4)**. (Arviointiasteikko 5-1; 5=erinomainen tulos, 4=hyvä tulos, 3=tyydyttävä tulos, 2=välttävä tulos, 1=heikko tulos)

Kannanotto on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriön sisäisessä valmisteluryhmässä sekä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen osaston johtoryhmässä. Kannanotto on käsitelty ministeriön virkamiesjohtoryhmässä, esitelty hallinnonalan tulosohejauspäivillä ja TTL on antanut siitä palautteen. Peruspalveluministeri on tehnyt päätöksen kannanotosta kansliapäällikön esittelystä. Valmistelu on perustunut ministeriön sisäiseen ohjeeseen sekä TTL:n toimintakertomukseen.

2. Tulossopimuksen toteutuminen

2.1. Arvio yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisesta

Sosiaali- ja terveysministeriön strategia ”Sosiaalisesti kestävä Suomi ” määritteli hallinnonalan kolme päälinjausta:

- hyvinvoinnille vahva perusta,
- kaikille mahdollisuus hyvinvointiin sekä
- elinympäristö tukemaan terveyttä ja turvallisuutta.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan strategisten tavoitteiden toteutuminen ja vaikuttavuus on arvioitu Hallituksen vuosikertomukseen sisältyvässä hallinnonalan tuloksellisuusselvityksessä keskimäärin tyydyttäväksi.

Vaikuttavuustavoitteiden seuranta tapahtuu hallinnonalan yleisindikaattoreiden sekä laitoskohtaisten indikaattoreiden avulla. Kaikkia työeläkevakuutettuja kuvaava eläkkeellesiirtymisiän odotteen nousu sekä työkyvyttömyyseläkkeiden määrän lasku ovat osoituksia työikäisen väestön toimintakyvyn kohentumisesta. Myös työelämän vetovoima on lisääntynyt, sillä halu jatkaa työssä eläkkeeseen oikeuttavan ikärajan jälkeen on viime vuosina vahvistunut. TTL:n Työ ja terveys -haastattelututkimuksessa (2012) kolme neljäsosaa kyselyyn vastanneista vähintään 45-vuotiaasta työssäkäyvistä oli valmis harkitsemaan työssä jatkamista 63 ikävuoden jälkeen.

2.2. Arvio toiminnallisen tulostavoitteiden toteutumisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti koko hallinnonalalle yhteiset tavoitteet vuodelle 2012:

- hallinnonalan toiminnan tuottavuuden parantaminen,
- kokonaisarkkitehtuurin kehittäminen ja käyttöönotto,
- viestinnän kehittäminen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen,
- sukupuolten välisen tasa-arvon suunnitelmallinen edistäminen,
- riskienhallinnan, valvonnan ja sisäisen tarkastuksen kehittäminen,
- talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän käyttöönotto (KIEKU),
- hankintatoimen ja toimitilojen käytön tehostaminen,
- henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.

TTL toteutti hallinnonalan yhteiset tavoitteet pääosin hyvin. Kokonaisarkkitehtuurin tavoitteet eivät täysin toteutuneet. Henkisten voimavarojen osalta TTL saavutti kaikki tulostavoitteet ja osittain ylitti ne.

TTL on osallistunut työterveysyhteistyön ja terveydenhuollon yhteistyön kehittämiseen, joihin tulee panostaa vielä nykyistä enemmän työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi ja edistämiseksi, jotta työurat pitenevät.

TTL on saanut valmiiksi Työterveyshuolto Suomessa vuonna 2010 selvityksen. TTL:n tulee panostaa työterveyshuollon seurantajärjestelmän kehittämiseen jatkossa entistä enemmän. TTL:n tulee osallistua Kanta-hankkeen kehittämiseen aktiivisesti.

Pienten yritysten ja yrittäjien työterveyshuoltomalli on valmistunut ja implementoitu työterveyshuolloille. TTL:n on jatkossa vielä nykyistä enemmän panostettava pienten yritysten työterveyshuollon kehittämiseen ja toimintamallien implemenointiin.

TTL on osallistunut työttömien ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn kehittämällä sosiaali- ja terveyspalveluiden ja kuntoutuksen saumattomuutta yhteistyössä THL:n kanssa. TTL on kehittänyt työttömien ja osatyökykyisten mahdollisuuksia siirtyä kuntoutuksen kautta työelämään yhteistyössä THL:n kanssa. Työttömille suunnatuille toimenpiteille ei ole saatu rahoitusta. Hakemuksia on tehty ja neuvotteluja käyty.

TTL on mukana terveellisen ja turvallisen opiskeluympäristön kehittämisessä sekä on osallistunut opiskelijan terveydentilan selvittämiseksi tarvittavien toimenpiteiden kehittämiseen (ns. Sorala-lainsäädäntö) yhteistyössä THL:n kanssa. TTL on kehittänyt opiskeluterveydenhuoltoa yhteistyössä THL:n kanssa. TTL:n edustaja on mukana kehittämistyössä STM:n perustamassa työryhmässä. Palveluna toteutettavassa YTHS-mallin arviointihankkeessa teema on nostettu esille kehittämiskohteeksi.

Opiskeluterveydenhuollon kehittämistyö on toteutunut suunnitellusti.

3. VTV:n ja muiden tarkastusten huomiot

Sosiaali- ja terveysministeriö on 4.6.2013 tekemällään päätöksellä hyväksynyt TTL:n toiminnasta ja rahoituksesta annetun asetuksen (1307/1993) 19 §:n nojalla TTL:n toimintakertomuksen vuodelta 2012, vahvistanut tilinpäätöksen, joka osoittaa 527098 euron ylijäämää ja myöntänyt vastuuvapauden tilivelvollisille vuodelta 2012.

Sosiaali- ja terveysministeriön valitsevat tilintarkastajat ovat tarkastaneet TTL:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.2012 - 31.12.2012. Tilintarkastuskertomuksen 20.5.2013 mukaan tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot laitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

TTL on laatinut toimintakertomuksen noudattaen Valtiokonttorin toimintakertomusohjetta soveltuvin osin.

4. Toimenpiteet

4.1. Työterveyslaitokselle ehdotetut toimenpiteet

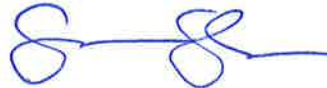
TTL:n tulee jatkossa panostaa työterveyshuollon palvelujärjestelmän toimivuuden tukemiseen, työterveyshuollon tietojärjestelmän ja seurannan kehittämiseen sekä työterveyshuollon koulutuksen kehittämiseen ja järjestämiseen.

4.2. STM:n toimenpiteet

Sosiaali- ja terveysministeriö kehittää edelleen tulosohjausta sekä tulossopimusten sähköistä valmistelua ja raportointia.

Peruspalveluministeri

Susanna Huovinen

Kansliapäällikkö

Päivi Sillanaukee

LIITTEET

JAKELU

Työterveyslaitos
Ministeriön osastot
Tulossopimusten valmisteluryhmien puheenjohtajat ja sihteerit
kirjaamo

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori (Netra)
Sosiaali- ja terveysministeri
Tarkastuspäällikkö

